

Leren door te doen

Ons onderwijs bestaat uit meer dan alleen boeken en toetsen. Op Het Hogeland College ontdekken leerlingen dat leren ook praktisch, creatief en betekenisvol kan zijn. Van echte opdrachten voor bedrijven tot projecten waarin nieuwsgierigheid, samenwerken en zelf ontdekken centraal staan, leren door te doen. Hoe dat er in de praktijk uitziet? Lees snel verder.

WARFFUM | In de brugklassen werken leerlingen aan een bijzonder project waarin aardrijkskunde en geschiedenis samenkomen. In 'Een eigen plek' ontwerpen ze een eigen eiland dat zich door de tijd ontwikkelt: van jagers en verzamelaars tot een moderne samenleving. Het is ook voor Tim Braakhuis, docent aardrijkskunde, een uitdagend project.

Brugklassers bouwen een eiland

In drie weken bouwen de leerlingen in groepjes hun eigen eiland en laten dat door de geschiedenis heen veranderen. 'We starten met losse vaklessen', legt Tim uit. 'Bij aardrijkskunde oefenen ze kaartvaardigheden en bij geschiedenis leren ze over de eerste samenlevingen: jagers en verzamelaars, de landbouwsamenleving en

de stedelijke samenleving.' Na vier weken worden de vakken aan elkaar gekoppeld: in één lokaal, met twee docenten.

Daarna begint het echte werk. 'Leerlingen ontwerpen eerst een natuurkaart: schaal, legenda, symbolen, alles moet kloppen. Vervolgens verplaatsen ze zich door de

tijd: 'Waar zouden jagers en verzamelaars zich hier vestigen?' 'Waar ontstaan steden en waarom?' Zo combineren ze aardrijkskundige keuzes met historische context.' Het eindproduct bestaat uit een grote A3-kaart, een uitgebreide legenda én een online verslag. 'Het is niet zomaar wat tekenen', benadrukt Tim. 'Ze moeten hun keuzes echt kunnen verantwoorden.'

Scrummen in de klas

Nieuw is ook de manier van samenwerken: de leerlingen werken in groepjes van vier met scrum-technieken. Dat is soms wel even wennen. 'Sommigen vinden het in het begin lastig dat ze niet met hun vriendjes of vriendinnetjes in een groep zitten', vertelt Tim. 'Maar we delen de groepen in op basis van kwaliteiten. Scrum maakt zichtbaar wie wat doet in het project, dus iedereen heeft een taak, er is dan ook geen ruimte om weg te duiken.' Dat leidt tot groei, maar soms ook tot botsingen. 'Voor sommige leerlingen is het schrikken dat je niet alles zelf kunt bepalen. Maar dat vinden we juist goed.

Samenwerken moet je leren, en dat is op deze leeftijd soms nog best moeilijk.'

Van docent naar coach

De nieuwe aanpak vraagt ook iets van de docenten, zegt Tim. 'Je moet leerlingen meer loslaten. De reflex is vaak om een vraag meteen te beantwoorden, maar nu stel je juist een vraag terug, zodat ze zelf leren nadenken.'

Deze coachende manier van lesgeven bevalt hem goed, al was het wennen. 'Je staat minder voor de klas en meer tussen de leerlingen.'

Tim is ook lid van de regiegroep vakoverstijgend onderwijs, die overzicht houdt over onderwijsontwikkelingen binnen de school. 'We zetten vakoverstijgend werken alleen in als het écht toegevoegde waarde heeft. We willen het onderwijs steeds beter maken en af van de 'eilandjes' tussen de vakken. Uiteindelijk draait het om de leerling. Dat ze met meer plezier werken, zien wat ze maken én waarom het belangrijk is.'

Jasmijn:

Ik vond het samenwerken met scrum wel leuk eigenlijk. Samenwerken met kinderen die je nog niet zo goed kent was leuker dan verwacht.

Carsten:

De opdracht was wel veel, maar je leert er ook wel veel van en het was leuker dan aardrijkskunde en geschiedenis als losse vakken.

Arwen:

Ik vond het maken van de kaart leuk maar soms ook best lastig. De dingen die je op de kaart zet moesten goed kloppen met de zaken in het verslag. Je moest dus goed nadenken!

Leren doe je hier niet alleen uit een boek

UITHUIZEN | Sinds februari is Peter Takens conector in Uithuizen. 'Wat ik zag is een mooi nieuw schoolgebouw met veel mogelijkheden voor eigentijds onderwijs. En betrokken collega's en leerlingen die er enorm trots op zijn.'

De school is licht en open, met veel glas en werkplekken. 'Er is rekening gehouden met onze visie op onderwijs en hoe we ons onderwijs vorm willen geven', legt Peter uit. Door de inrichting kunnen vakken makkelijk samenwerken. 'Zo kan een wiskundeles over ruimtelijke vormen gecombineerd worden met handvaardigheid, of een presentatie over een maatschappelijk thema in het Engels. Dat spreekt meer aan dan woordjes stampen.' Rond het Taalplein komt een schoolbibliotheek. Ook vakken-

clusters liggen bij elkaar. 'Dat betekenisvolle onderwijs willen we verder ontwikkelen.'

'We proberen we ons onderwijs zoveel mogelijk te combineren met de praktijk', zegt Peter. 'Zoals in onze lokalen voor zorg en welzijn met een kapsalon, ziekenhuis-bedden en een professionele keuken. En ik durf te stellen dat we een van de mooiste technische ruimtes in het Noorden hebben.' Buiten komt een zitkuil, kruidentuin en kas. 'Die kruiden kunnen gebruikt

worden in de kooklessen. Voor Zorg en Welzijn en biologie biedt dat mogelijkheden om theorie te combineren met praktijk.'

De regio als klaslokaal

Leerlingen lopen stage bij bedrijven en er ontstaan nieuwe leervormen, vertelt Peter. 'Techniek en Toepassing is een nieuw vak waarvoor leerlingen buiten de school onderzoek doen.' De samenwerking met de regio wordt nog sterker met een restaurant in de school. 'In samenwerking met de gemeente Het Hogeland, Mensenwerk en Resto Van Harte openen we binnenkort een restaurant waar mensen uit de omgeving kunnen komen eten. De school wordt daarmee een ontmoetingsplaats.'

Peter vindt die verbinding essentieel: 'We willen dat leerlingen dicht bij huis voortgezet onderwijs kunnen volgen én dat de school zichtbaarder is. Niet alleen als een plaats voor onderwijs, maar ook een plek voor activiteiten en ontmoeting voor de omgeving.'

Geef onze leerlingen een echte opdracht!

WINSUM | Sinds dit schooljaar krijgen derdejaars vmbo-tl leerlingen praktijkonderwijs in het nieuwe vak Dienstverlening en Producten. Docent Annemien Rots vindt het superinteressant.

'We bouwen voort op de werkplaatsuren die we in de onderbouw hebben; nu met opdrachten van opdrachtgevers', legt Annemien uit. 'Leerlingen leren bij dit vak niet vanuit een boek, maar ontwikkelen hun vaardigheden. Ze bouwen een portfolio op waarin ze laten zien wat ze kunnen: samenwerken, organiseren, communiceren, plannen, dat soort dingen. Zo zien we wat ze geleerd hebben.'

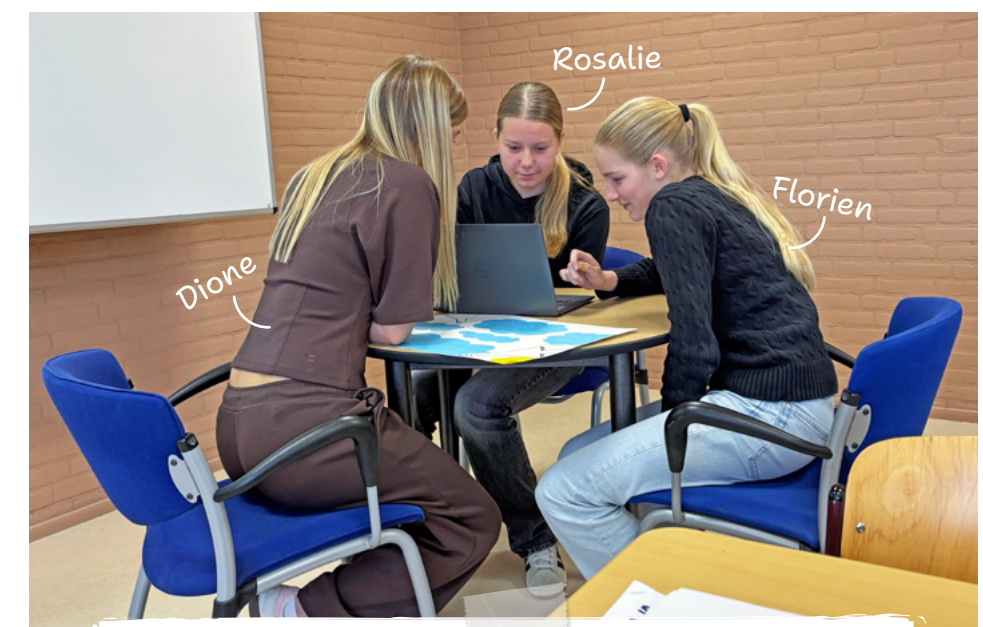
Van schoolplein tot supermarkt

Het nieuwe vak begon met een kwaliteiten-

spel, zodat de leerlingen zichzelf beter leerden kennen. Daarna volgden interne opdrachten, zoals advies geven over het vergroenen van het schoolplein of het verbeteren van de inrichting van de aula. Inmiddels werken de klassen voor opdrachtgevers van buiten de school.

'We werken samen met de politie, Albert Heijn en Marenland', vertelt Annemien. 'Bij Albert Heijn bedenken leerlingen bijvoorbeeld hoe ze een product kunnen promoten. Bij de politie maken ze een filmpje over het werk van de politie en een over het vuurwerkverbod. En bij Marenland ontwerpen ze een plan voor een kinderfeest, mét een verdienmodel. Dat maakt het meteen echt.'

Voor Annemien betekent deze nieuwe aanpak ook een andere rol in de klas. 'Ze kunnen bij mij nu niet meer consumeren, ze moeten zelf aan de slag. Dus dat vraagt iets anders van ze. Leerlingen vinden het leuk dat het niet uit een boek komt, maar het is ook wat moeilijker. Toch denk ik dat er een aantal kinderen zijn voor wie dit echt geweldig is. Ik vind het superinteressant en het heeft zeker de potentie om een heel leuk vak te worden.'

Dione, Rosalie en Florian:
'Soms is het ingewikkeld als we het nog niet helemaal goed begrijpen. Maar het is wel heel erg leuk dat we wel mogen samenwerken. En dat is ook leerzaam. Het lijkt ons leuk om iets voor een echte opdrachtgever te doen.'

Oproep

We zoeken nog nieuwe opdrachtgevers. Of het nu gaat om het organiseren van een buurtfeest, een promotiecampagne, een kinderfeest, of een creatieve of technische opdracht, alles mag! Zo kunnen onze leerlingen zich oriënteren op het werkveld én laten zien wat ze kunnen. En u krijgt alvast een glimp te zien van uw toekomstige personeel. Hallo toekomst!

Geïnteresseerd? Neem contact op met Annemien Rots (a.rots@hogeland.nl).

Podcastproject bij de ISK: 'Dit ben ik'

WARFFUM | De leerlingen van de ISK zijn gestart met een leuk project: zelf een podcast maken.

Eerst hebben de leerlingen, samen met docenten Ivo Smook en Rowan Arnoldus, ontdekt wat een podcast eigenlijk is. Hoe maak je er een? Wat heb je ervoor nodig? Hoe neem je je stem op? Hoe zorg je dat je duidelijk te horen bent, ook als de microfoon te ver weg staat? En hoe klinkt je eigen stem als je die terug hoort? Dat laatste was soms wel even wennen. Er werd dan ook heel wat afgelachen.

Aansluiting bij burgerschap

De podcast sluit aan bij het burgerschapsproject van de ISK. In deze periode is het thema 'Dit ben ik'. Leerlingen vertellen over zichzelf: wie ze zijn, waar ze vandaan komen en wie ze later willen worden. In de volgende lessen gaan de leerlingen iemand interviewen voor hun eigen podcastaflevering.

